NORAKSTS
Lieta Nr.A420523711
A42-01950-12/37

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Liepājā 2012.gada 21.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Sērdiene,

piedaloties pieteicējam *J.M.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *J.M.* (personas kods */personas kods/*) pieteikuma par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2011.gada 9.maija lēmuma Nr.1/17-M/1645 atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] */ieslodzījuma vieta/* priekšnieks 2011.gada 30.martā pieņēma lēmumu „Par soda piemērošanu notiesātajam", ar kuru pieteicējam *J.M.* par brīvības atņemšanas iestādē aizliegtu priekšmetu – pašizgatavota durkļa glabāšanu personiskajās mantās - izteica pieteicējam rājienu.

Ar Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk –Pārvalde) priekšnieka 2011.gada 9.maija lēmumu Nr.1/17-M/1645 „Par disciplinārsoda apstrīdēšanu" (turpmāk – Lēmums) nolemts atzīt */ieslodzījuma vieta/* priekšnieka 2011.gada 30.marta lēmumu par disciplinārsoda – *izteikt rājienu*, piemērošanu *J.M.* (turpmāk – sākotnējais lēmums) par tiesisku.

[2] Pieteicējs *J.M.* Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu, lūdzot Lēmumu atzīt par prettiesisku.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētiem argumentiem.

[2.1] 2011.gada 29.martā */ieslodzījuma vieta/* darbinieki pārmeklēja pieteicēja kameru Nr*./kameras numurs/*. Pieteicējs tobrīd atrodies ārpus kameras, tāpēc notiekošo nav redzējis, bet pēc pārmeklēšanas darbinieki paziņojuši, ka pieteicēja apavos atrasta uzasināta drāts, kas pieteicēju pārsteidzis, jo viņš drātis nekad nav ne asinājis, ne slēpis apavos. Turklāt zem gultas atradušies apmēram pieci apavu pāri, no kuriem lielākā daļa pieder pieteicēja kameras biedram *A.O.*, tāpēc nav saprotams, kāpēc darbinieki secinājuši, ka drāts paslēpta tieši pieteicēja apavos. Pieteicējs atrasto drāti iepriekš redzējis, jo tā piederējusi *A.O.*, kurš, pelnot pīpēt, ar to labojis citiem ieslodzītajiem apavus.

[2.2] Pieteicējs, ievērojot savu drošību, atteicies sniegt paskaidrojumu vienkāršam cietuma darbiniekam, norādot, ka runās ar atbildīgajām amatpersonām. Kad ieradies disciplinārsoda piemērotājs ar mērķi uzrādīt lēmumu par piemēroto disciplinārsodu, pieteicējs pamanījis, ka paskaidrojumam paredzētajā sadaļā jau ierakstīts, ka pieteicējs atteicies sniegt paskaidrojumu, līdz ar ko pieteicējam vairs nebija iespēja neko ierakstīt. Pieteicējs uz minēto norādījis disciplinārsoda piemērotājam, kurš atbildējis, ka viņa pienākums neesot pieņemt paskaidrojumus, ko pieteicējs savukārt ierakstījis lēmumā.

[2.3] Pieteicējam esot pamats uzskatīt, ka */ieslodzījuma vieta/* administrācija viņu nepatiesi apmelo, sodot ļaunprātīgu nolūku vadīti, jo pieteicējs vairākkārt, īstenojot

savas tiesības, aizskāris amatpersonu prettiesiskās intereses. Turklāt pieteicējs arī saņēmis gan draudus, gan mājienus atsaukt tiesā iesniegtos pieteikumus.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta par Ieslodzījuma vietu pārvaldes priekšnieka 2011.gada 9.maija lēmuma Nr.1/17-M/1645 „Par disciplinārsoda apstrīdēšanu" atzīšanu par prettiesisku.

[4] Atbildētāja – Ieslodzījuma vietu pārvalde tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, uzskata to par nepamatotu un pilnībā noraidāmu, baltoties uz turpmāk izklāstīto argumentāciju.

[4.1] No Latvijas Sodu izpildes kodeksa 41.pantā, Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.423) 45.3.apakšpunktā un Ieslodzījuma vietu pārvaldes likuma 22.panta pirmās daļas 4.punktā ietvertā tiesiskā regulējuma secināms, ka ieslodzītie ir pakļauti kratīšanai, kas aptver gan kameras, gan ieslodzītā paša un viņa mantu pārmeklēšanu. Saņemot informāciju par iespējamu aizliegtu priekšmetu atrašanos kamerā, kā tas notika konkrētajā gadījumā, ieslodzījuma vietas administrācijai ir tiesības veikt kameras un ieslodzītā mantu pārmeklēšanu. Tādējādi konkrētajā gadījumā cietuma administrācija pamatoti veica pieteicēja personisko mantu un kameras kratīšanu.

[4.2] Pārvalde kritiski vērtē pieteicēja norādīto, ka cietuma amatpersona atteikusies no pieteicēja pieņemt paskaidrojumu. Pārvalde norāda, ka pieteicējs to varēja izdarīt gan ziņojuma veidlapā, gan 2011.gada 30.marta lēmuma veidlapā par soda piemērošanu pieteicējam, gan arī iesniedzot iesniegumu */ieslodzījuma vieta/* priekšniekam. Tomēr tā vietā, lai iepriekš minētajā lēmumā norādītu argumentus notikušajam, pieteicējs norādīja frāzi, ka *„disciplinārsoda piemērotājs atteicās no manis pieņemti paskaidrojumu",* līdz ar to pieteicējs nav minējis apstākļus, kas liecinātu par to, ka cietuma amatpersonu ziņojumā un lēmumā norādītais neatbilst faktiskajai situācijai.

Atbilstoši */ieslodzījuma vieta/* administrācijas sniegtajai informācijai, pieteicējs pats nav piedāvājis sniegt paskaidrojumus par ziņojumā norādīto soda izciešanas režīma pārkāpumu nevienai cietuma amatpersonai un */ieslodzījuma vieta/* Administratīvā un personāla daļa nav saņēmusi un reģistrējusi no pieteicēja iesniegumus/sūdzības saistībā ar minēto soda izciešanas režīma pārkāpumu. Arī apstrīdēšanas iesniegumā pieteicējs nav sniedzis paskaidrojumus sakarā ar ziņojumā norādīto pārkāpumu, proti, nav norādījis konkrētus notikušā apstākļus, kas Pārvaldes ieskatā, norāda uz pieteicēja ļaunprātīgajiem motīviem, proti, apzinātu atteikšanos sniegt paskaidrojumu pārdēvēt par iestādes procesuālo pārkāpumu, kas ir par pamatu administratīvā akta atcelšanai.

[4.3] Pārvalde uzskata, ka ar konkrētās lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicējs 2011.gada 29.martā kamerā Nr.*/kameras numurs/* savos apavos glabājis aizliegto priekšmetu – pašizgatavotu durkli, un disciplinārsods piemērots atbilstoši izdarītā pārkāpuma apstākļiem, smagumam un raksturam, pieteicēja uzvedībai pirms pārkāpuma, kā arī agrāk uzlikto sodu skaitam un raksturam.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs iesniegto pieteikumu uzturēja, balstoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas pārstāvji uz tiesas sēdi neieradās. Lietā saņemts atbildētājas iesniegums ar informāciju par atbildētājas pārstāvju aizņemtību citos tiesas procesos un lūgumu pārcelt tiesas sēdi uz citu laiku.

Tiesa lietā nekonstatēja APL 268.- 269.pantā paredzētos apstākļus, kas būtu par iemeslu lietas izskatīšanas atlikšanai. Ņemot vērā minēto, lieta izskatīta bez atbildētājas pārstāvja klātbūtnes, ņemot vērā tās rakstveidā sniegtos paskaidrojumus.

[6] Tiesas sēdē kā liecinieki nopratināti *R.T.*, *E.S.* un *R.Ž.*

[6.1] *R.T.* liecināja, ka zina, kādā lietā izsaukts kā liecinieks, to gadījumu atceras pietiekami labi, lai varētu sniegt liecību. *R.T.* strādā */ieslodzījuma vieta/* par uzraugu. Iepriekš *J.M.* pret *R.T.* nav izteicis oficiālas sūdzības, ja neskaita šo gadījumu. Par konkrēto gadījumu liecināja, ka bija */ieslodzījuma vieta/* priekšnieka mutisks rīkojums, ka *J.M.* kamerā atrodas aizliegts priekšmets – durklis. Divatā ar uzraugu *E.S.* tika veikta kameras pilna kratīšana un ieslodzītā daļēja kratīšana. Uzraugu klātbūtnē *J.M.* izvests no kameras. *A.O.* palicis kamerā, jo vienam ieslodzītajam ir jāpaliek kamerā; *A.O.* bija kameras dežurants. Pirms kratīšanas kamerā iesniegums no *A.O.* netika pieņemts. *A.O.* norādījis uz vietu, kur varētu meklēt durkli. Tur bija *J.M.* kurpes. Kamerā un zem gultas kurpē tika atrasts durklis. *A.O.* sniedza informāciju par *J.M.* kurpēm. Kā arī, vedot *J.M.* uz pastaigām, *R.T.* ievērojis, kādus apavus pieteicējs valkā. Bez durkļa tika atrasti vēl pāris sīkumi. Pēc priekšmetu atrašanas tika sastādīts ziņojums. *J.M.* tika iedota paskaidrojuma veidlapa. *J.M.* teica, ka nepiekrīt un parakstījās. Arī *A.O.* parakstījās, ka viņa klātbūtnē fakts ir konstatēts. Sīkākus paskaidrojumus *J.M.* nesniedza. *R.T.* apliecināja, ka viņa sastādītajā ziņojumā, ziņas norādītas patiesas. Liecinieks nevarēja atcerēties, kāda bija apavu krāsa un apavu veids – kurpes vai sporta apavi. Konkrētajiem apaviem tāpēc tika pievērsta uzmanība, ka uz tiem norādīja *A.O.*

[6.2] Liecinieks *E.S.* liecināja, ka zina, kādā lietā izsaukts liecināt; tajā dienā *E.S.* pildījis savus amata pienākumus. Pazīstu pieteicēju, jo viņš sēž */ieslodzījuma vieta/*, kurā *E.S.* strādā. 2011.gada 29.martā pēc cietuma priekšnieka mutiska rīkojuma notika *J.M.* kameras pilna kratīšana un ieslodzītā daļēja kratīšana. Bija informācija, ka pie viņa ir aizliegts priekšmets, ar kuru var veikt noziedzīgu nodarījumu. Piedāvāts kamerā palikt kameras dežurantam *A.O.* Pārējiem ieslodzītajiem likts iziet ārā. Kamera tika pārbaudīta pēc tam, jo bija aizdomas par aizliegtu priekšmetu, kurš pie pieteicēja netika atrasts. Tika atrasts durklis, kas bija noslēpts kurpē. Kurpes atradušās zem *J.M.* gultas. Iepriekš, *J.M.* vedot uz pastaigām, ievērots, ka viņam kājās ir tieši tādas kurpes. Arī kameras dežurants *A.O.* norādīja, ka tās ir *J.M.* kurpes. Liecinieks neatceras, cik apavu pāru bija zem gultas. *A.O.* teicis, ka tās ir *J.M.* kurpes un tur ir pašizgatavots durklis.

Atbildot uz jautājumiem liecinieks liecināja, ka apavi bijuši tumšas krāsas sporta apavi. Uz pieteicēja jautājumu - */ieslodzījuma vieta/ sēž apmēram 300 cilvēki un Jūs atceraties, ar kādiem apaviem katrs staigā; Vai arī Jūs tieši mani ievērojāt?* , liecināja - ir lietas, ko atceras un ir lietas, ko neatceras.

Kad aizliegtais priekšmets bija atrasts, tika sastādīts kameras kratīšanas protokols un ieslodzītā kratīšanas protokols. Pēc tam ieslodzītajam tika piedāvāts rakstīt paskaidrojumu, vai viņš piekrīt veiktajai kratīšanai. Rakstīt paskaidrojumu piedāvājis liecinieks *E.S.* kopā ar *R.T.* Pieteicējs atteicās rakstīt paskaidrojumu. Uzrakstīja, ka nepiekrīt veiktajai kratīšanai. Saruna par to, kāpēc nepiekrīt, nenotika. Liecinieks apliecināja, ka ziņojumā, kas rakstīts pēc kratīšanas, *E.S.* norādījis patiesu informāciju.

[6.3] Liecinieks *R.Ž.* liecināja, ka pieteicējs viņam ir zināms, jo viņš sēž */ieslodzījuma vieta/*; liecinieks ir */ieslodzījuma vieta/* priekšnieks. Liecinieks *R.Ž.* apliecināja, ka labi atceroties notikumus, uz kuriem norādījis 20.aprīļa iesniegumā Ieslodzījuma vietu pārvaldei. *R.Ž.* liecināja, ka norādītajā datumā *J.M.* tika izsaukts pie viņa (cietuma priekšnieka) uz pārrunām, jo viņš iepriekš bija rakstījis iesniegumu par darbu. Sarunas gaitā viņš pauda negatīvu attieksmi pret citu notiesāto un dusmu uzplūdā teica, ka ir jau sagādājis duramo līdzekli, lai varētu tikt klāt notiesātajam un nodarītu viņam miesas bojājumus. Tāpēc *R.Ž.* devis saviem padotajiem darbiniekiem pavēli veikt kameras un ieslodzītā ārpuskārtas pārbaudi.

Atbildot uz pieteicēja jautājumu, „vai es cietumā esmu nodarījis kādam miesas bojājumus", liecinieks liecināja: „Nē, bet Jūs */ieslodzījuma vieta/* izciešat sodu par

līdzīgu noziegumu – par durtas brūces nodarīšanu. Man bija pamats uzskatīt, ka Jūs esat spējīgs to izdarīt".

Motīvu daļa

[7] Izskatāmajā lietā tiesa konstatē šādus faktus.

[7.1] 2011.gada 29.martā pulksten 15:45 */ieslodzījuma vieta/* uzraugi *R.T., A.S.* un *E.S.* saskaņā ar cietuma priekšnieka rīkojumu veica pilnu */kameras numurs/* kameras un daļēji ieslodzīto kratīšanu.

Par veikto kratīšanu sastādīts Kameru un telpu kratīšanas protokols Nr.94 *(lietas 39.lapa)*, kurā fiksēts, ka kratīšanā atrasts un izņemts viens paštaisīts durklis (kurpē), viens paštaisīts mūķīzers (uz galda), pieci stieples gabali (kastītē), viens gabals no dzelzs zāģīša, uzasināts (kronšteins, pie kā piestiprināts veļas striķis).

Protokola sadaļā ,,Kratīšanā izņemtais ierakstīts pareizi un pilnībā" klātesošais ieslodzītais *A.O.* ierakstījis: ,,Piekrītu", ko apliecinājis ar savu parakstu.

[7.2] 2011.gada 29.martā pulksten 15:45 */ieslodzījuma vieta/* uzraugi *R.T.* un *E.S.* saskaņā ar Noteikumu Nr.423 6.punktu veica pieteicēja daļēju kratīšanu, par ko sastādīts Ieslodzītās personas kratīšanas protokols Nr.97 *(lietas 40.lapa)*, kurā fiksēts, ka kratīšanā atrasts un izņemts viens pašizgatavots durklis (apavos).

Protokolā sadaļā ,,Kratīšanā izņemtais ierakstīts pareizi un pilnībā" pieteicējs pašrocīgi ierakstījis: ,,Nepiekrītu", ko apliecinājis ar savu parakstu.

[7.3] Lietas materiāliem pievienots fotoattēls, kurā attēlots kratīšanā izņemtais durklis *(lietas 47.lapa)*.

[7.4] 2011.gada 29.martā */ieslodzījuma vieta/* uzraugs *E.S.* sastādījis ziņojumu ,,Par ieslodzītā disciplīnas pārkāpumu" *(lietas 37.lapa)*.

E.S. ziņojumā norādījis: ,,Šā gada 29.martā pulksten 15:45, veicot kameras ārpuskārtas pārbaudi, notiesātajā personiskajās mantās (kurpē) tika atrasts un izņemts pašizgatavots durklis. Ar savu rīcību notiesātais pārkāpis Noteikumu Nr.423 45.3.panta prasības".

Ziņojumā sadaļā ,,Notiesāta paskaidrojums" norādīts: ,,Notiesātais paskaidrojumu rakstīt atteicās". Minēto apliecina */ieslodzījuma vieta/* uzraugu *E.S.* un *R.T.* pašrocīgi paraksti.

[7.5] 2011.gada 30.martā */ieslodzījuma vieta/* priekšnieka vietniece sastādīja izziņu par pieteicēja iepriekš pieļautajiem pārkāpumiem un uzliktajiem disciplinārsodiem, kurā norādīta informācija par pieteicējam gada laikā piemērotiem disciplinārsodiem, proti, 2010.gada 29.martā – soda izolators 8 diennaktis, 2010.gada 21.jūnijā – aizliegta kārtējā telefonsaruna, 2011.gada 11.janvārī – izteikts rājiens.

Vienlaikus izziņā norādīts ieteikums pieteicējam izteikt rājienu *(lietas 38.lapa)*.

[7.6] 2011.gada 30.martā */ieslodzījuma vieta/* priekšnieks pieņēma lēmumu ,,Par soda piemērošanu notiesātajam" (turpmāk – sākotnējais lēmums), ar kuru, konstatējot, ka 2011.gada 29.martā pulksten 15.45 pieteicēja personiskajās mantās tika atrasti izstrādājumi, kas brīvības atņemšanas iestādē ir aizliegti – pašizgatavots durklis, nolēma pieteicējam piemērot sodu – izteikt rājienu.

Sākotnējā lēmumā norādīts, ka ar minēto rīcību pieteicējs pārkāpis Noteikumu Nr.423 45.3.apakšpunktā noteiktās prasības.

Sākotnējā lēmumā sadaļā ,,Notiesātā paskaidrojums" pieteicējs pašrocīgi ierakstījis: „Disciplinārsoda piemērotājs atteicās no manīm pieņemti paskaidrojumu" *(lietas 36.lapa)*.

[7.7] 2011.gada 8.aprīlī Pārvaldē saņemts pieteicēja 2011.gada 4.aprīļa iesniegums *(lietas 33.lapa)* par */ieslodzījuma vieta/* priekšnieka 2011.gada 30.marta lēmuma par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam apstrīdēšanu.

Pieteicējs norādīja, ka nepiekrīt lēmumam par disciplinārsoda piemērošanu, jo tai brīdī, kad cietuma amatpersonas izņēmušas uzasināto drāti it kā viņa apavos kameras pārmeklēšanas laikā, pieteicējs atradies gaitenī un nav redzējis pašu izņemšanas brīdi. Turklāt, pieteicējs apgalvo, ka disciplinārsoda piemērotājs atteicās no pieteicēja pieņemt paskaidrojumu par pārkāpumu. Savukārt tad, kad maiņas darbinieks viņam piedāvājis sniegt paskaidrojumu saistībā ar kameras pārmeklēšanu, pieteicējs no tā atteicās, norādot, ka paskaidrojumu sniegs vienīgi atbildīgajai amatpersonai vai disciplinārsoda piemērotajam.

[7.8] 2011.gada 18.aprīlī */ieslodzījuma vieta/* Uzraudzības daļas inspektors *A.T.* stādīja ziņojumu, kurā norādīja: „Šā gada 29.martā notiesātais *J.M.* tika iepazīstināts ar viņam piemēroto disciplinārsodu (izteikts rājiens), un atkārtoti tika piedāvāts rakstīt paskaidrojumu. Paskaidrojumam paredzētajā vietā notiesātais ierakstīja „disciplinārsoda piemērotājs atteicās no manīm pieņemti paskaidrojumu”” *(lietas 43.lapa).*

[7.9] 2011.gada 18.aprīlī */ieslodzījuma vieta/* uzraugs *R.T.* sastādījis ziņojumu, kurā norādījis: „Šā gada 29.martā pulksten 15:45, veicot pilnu kameras */kameras numurs/* un daļēju ieslodzītā kratīšanu, notiesātā *J.M.* (..) apavos (kurpē) tika atrasts un izņemts pašizgatavots durklis. (..) No piedāvājuma rakstīt paskaidrojumu notiesātais *J.M.* atteicās” *(lietas 41.lapa).*

[7.10] 2011.gada 18.aprīlī */ieslodzījuma vieta/* uzraugs *E.S.* sastādīja ziņojumu, kurā norādīja analogu informāciju uzrauga *R.T.* ziņojumā minētajai *(lietas 42.lapa).*

[7.11] 2011.gada 20.aprīļa vēstulē Nr. 10/1/1120 */ieslodzījuma vieta/* informējis Pārvaldi, ka 2011.gada 29.martā plkst.11.30 */ieslodzījuma vieta/* priekšnieks bija izsaucis uz pārrunām pieteicēju. Sarunas laikā pieteicējs izteicis draudus nogalināt notiesāto *E.Z.* ar paštaisītu durkli, līdz ar to pēc cietuma priekšnieka mutiska rīkojuma veikta kameras Nr*./kameras numurs/* pārmeklēšana, kuras laikā pieteicēja personiskajos apavos atrasts un izņemts pašizgatavots durklis. Pieteicējs nav piedāvājis sniegt paskaidrojumus disciplīnas pārkāpuma sakarā nevienai no */ieslodzījuma vieta/* amatpersonām, kā arī */ieslodzījuma vieta/* Administratīvā personāla daļa nav no pieteicēja saņēmusi iesniegumu/sūdzību sakara ar konkrēto pārkāpumu *(lietas 34.lapa).*

[7.12] 2011.gada 9.maijā Pārvaldes priekšnieks, izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, pieņēma Lēmumu, ar kuru nolēma */ieslodzījuma vieta/* priekšnieka 2011.gada 30.marta lēmumu par disciplinārsoda – *izteikt rājienu*, piemērošanu pieteicējam atzīt par tiesisku *(lietas 31.-32.lapa).*

[8] Ar Lēmumu pieteicējam piemērots sods par pašizgatavota durkļa glabāšanu personiskajās mantās.

Sākotnējais lēmums pamatots ar Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumu Nr.423 „Brīvības atņemšanas iestāžu iekšējās kārtības noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr.423) 45 punkta 45.3 apakšpunktu un Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.pantu.

Noteikumu Nr.423 45. punkta 45.3.apakšpunktu, kas noteic, ka notiesātajiem ir aizliegts iegādāties, izgatavot, lietot vai glabāt izstrādājumus un vielas, kas brīvības atņemšanas iestādē ir aizliegtas.

Priekšmeti un pārtikas produkti, kurus notiesātajam ir atļauts glabāt, uzskaitīti Noteikumu Nr.423 1.pielikumā, un konkrēti: 1.šķīvis, bļodiņa, krūze un karote; 2. sezonai atbilstošs apģērbs, galvassega un apavi; 3. apakšveļa, zeķes, cimdi (viens pāris), dvielis un kabatlakatiņi; 4. istabas un sporta čības (pa vienam pārim); 5. personiskās higiēnas priekšmeti: tualetes un saimniecības ziepes (divi gabali), veļas pulveris, šampūns, zobu suka (viena), zobu pasta (viena), plastmasas ķemme, ziepju trauks, mazgāšanās sūklis, spogulis (ne lielāks par 20 x 30 cm), drēbju un apavu suka, apavu krēms, diegi, šujamadatas, kasešu, mehāniskais vai elektriskais bārdas skujamais aparāts (viens), manikīra šķērītes, krēms pirms un pēc skūšanās, sejas un roku krēmi, citi

kosmētikas līdzekļi, kas nesatur spirtu (pa vienam iepakojumam); 6. netonētas optiskās brilles, kontaktlēcas, protēzes; ja ir cietuma ārsta atļauja, – medicīniskie palīglīdzekļi un zāles neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai; 7. rakstāmpapīrs, burtnīcas (piecas), zīmuļi, pildspalvas, aploksnes, pastmarkas, avīzes, žurnāli, grāmatas (septiņas) (izņemot literatūru par cīņas sporta veidiem, ieročiem, pornogrāfiju), mācību burtnīcas un grāmatas, fotogrāfijas ietvarā un vēstules; 8. dokumenti un piezīmes sakarā ar krimināllietu, sprieduma kopija, akti par glabāšanā nodoto naudu, mantām un vērtslietām, pirkuma čeki un personīgā sarakste; 9. tabakas izstrādājumi (cigaretes – 10 paciņas), gāzes šķiltavas un sērkociņi; 10. mazgabarīta televizors (ekrāna lielums līdz 39 cm pa diagonāli), televizoram pievienojamās videospēles ar spēļu konsoles diskiem, mazgabarīta ledusskapis un radiouztvērējs; 11.sievietēm: personiskās higiēnas piederumi, kosmētikas izstrādājumi, kas nesatur spirtu, matu ieveidošanas ierīces un manikīra piederumi; 12. rūpnieciski izgatavots elektriskais ūdens sildītājs ar automātisku izslēdzēju un elektriskais pagarinātājs (viens); 13. galda un rokas pulkstenis; 14. brīvības atņemšanas iestādes veikalā iegādātie pārtikas produkti un priekšmeti.

Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.pantā paredzēti piemērojamo sodu veidi un nosacījumi to piemērošanai.

Lēmuma pamatojumā norādīti arī Latvijas Sodu izpilde kodeksa 41.pants, kas paredz, ka režīma pamatnoteikumi brīvības atņemšanas iestādēs ir notiesāto obligāta izolācija un uzraudzība, lai viņiem nebūtu iespējams izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus, viņiem noteikto pienākumu precīza bezierunu izpilde; dažādi režīma apstākļi atkarībā no notiesātā izdarītā noziedzīgā nodarījuma rakstura, viņa personības un uzvedības. Notiesātie ir pakļautu kratīšanai, ko izdara tā paša dzimuma persona. Notiesātajiem nav atļauts glabāt pie sevis naudu, vērtslietas, kā arī priekšmetus, kurus aizliegts lietot brīvības atņemšanas iestādēs.

[9] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie atbildības par pašizgatavota durkļa glabāšanu, jo pieteicējs noliedz savu saistību ar viņa kamerā apavos atrasto durkli.

Lietā ir arī strīds par to, vai iestāde, izdodot administratīvo aktu, ir ievērojusi un izpildījusi pienākumu pieteicēju uzklausīt.

[10] Pārbaudījusi pierādījumus, uzklausījusi pieteicēja sniegtos paskaidrojumus un noklausījusies liecinieku liecības, un izvērtējusi šo pierādījumus kopsakarā, tiesa atzīst, ka Lēmums par pieteicēja sodīšanu ir pieņemts pamatoti.

[11] Ar liecinieku - uzrauga ierindnieka *E.S.* dienesta ziņojumu *(lietas 37.lapa),* ko apliecina viņa sniegtā liecību tiesas sēdē *(lietas 80.lapa)* un cietuma uzrauga *R.T.* ziņojumu *(lietas 41.lapa),* ko apliecina viņa sniegtā liecība tiesas sēdē *(lietas 79.lapas otra puse)* tiesa atzīst par pierādītu faktu, ka pieteicēja cietuma kamerā 2011.gada 29.martā pulksten 15.45 kameras ārpuskārtas pārbaudes laikā apavos tika atrasts un izņemts pašizgatavots durklis.

Ar liecinieka cietuma priekšnieka *R.Ž.* tiesas sēdē sniegto liecību *„(..) Sarunas gaitā viņš pauda negatīvu attieksmi pret citu notiesāto un dusmu uzplūdā teica, ka ir jau sagādājis duramo līdzekli, lai varētu tikt klāt notiesātajam un nodarītu viņam miesas bojājumus. (..) ” (lietas 80.- 81.lapa)* apstiprināts 2011.gada 20.aprīļa vēstulē Nr. 10/1/1120 Ieslodzījuma vietu pārvaldei *(lietas 34.lapa)* izklāstītais, ka 2011.gada 29.martā pulksten 11.30 */ieslodzījuma vieta/* priekšnieks *R.Ž.* bija izsaucis uz pārrunām notiesāto *J.M.*, kurš sarunas laikā izteica draudus nogalināt notiesāto *E.Z.* ar paštaisītu durkli, pēc kā cietuma priekšnieks devis mutisku rīkojumu veikt kameras Nr. */kameras numurs/* pārmeklēšanu.

Bez tam, lietā konstatējami arī pierādījumi, kas liecina par pieteicēja naidīgo attieksmi pret notiesāto *E.Z.* – uzrauga *K.K.* ziņojums par novēroto 2011.gada 30.martā *(lietas 35.lapa),* līdz ar to apstiprina, ka pieteicējs varētu vērsties pret konkrēto personu.

Minētie pierādījumi kopsakarā apliecina notiesātā *J.M.* kamerā apavos atrastā durkļa nepārprotamu saistību ar pieteicēju.

Ar liecinieku *R.T.* un *E.S.* sniegtajām liecībām tiesas sēdēm, no kurām izriet, ka liecinieki ievērojuši, ka apavus, kuros tika atrasts durklis, cietumā, ejot uz pastaigām, valkā pieteicējs, tiesa atzīst par pierādītu apavu, kuros tika atrasts durklis, saistību ar pieteicēju.

[11.1] Izvērtējot pieteicēja paskaidroto kopsakarā ar cietuma darbinieku ziņojumos norādīto un tiesas sēdē sniegtajām liecībām, tiesa lielāku ticamību piešķir cietuma darbinieku sniegtajai informācijai iepretī pieteicēja paustajam viedoklim, jo tiesai nav pamatota iemesla apšaubīt cietuma darbinieku objektivitāti situācijas atspoguļojumā. Šāda tiesas nostāja izriet no tā, ka valsts pārvaldei, tas nozīmē – arī atsevišķai pārvaldes amatpersonai un darbiniekam, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu *(Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta ceturtā daļa)*. Tiesa neatrod lietā nevienu ticamu un pārliecinošu pierādījumu tam, ka cietuma darbinieki būtu personīgi ieinteresēti sniegt nepatiesu informāciju ar mērķi pieteicēju nepamatoti apvainot. Administratīvo tiesu praksē attiecībā uz policijas darbinieku liecībām liecības (arī paskaidrojumiem un dienesta ziņojumiem) ir atzīts, ka ir atzīts, ka, lai gan tās nav pašas par sevi uzskatāmas par absolūti ticamām un neapstrīdamām, tomēr šo personu liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tiem pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi (*sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra sprieduma lietā Nr.AA 13-05/5 17.1.punktu, 2005.gada 9.decembra sprieduma lietā Nr.AA 666-05/5 15.1.punktu*). Tiesa uzskata, ka šīs tiesu prakses atziņas nepārprotami ir attiecināmas arī uz cietuma administrācijas darbinieku liecībām un sastādītajiem dokumentiem. Lietā tiesa nekonstatē pierādījumus, kas būtu par pamatu cietuma administrācijas darbinieku sniegtās ziņas apšaubīt. Tiesai nav šaubu arī par liecinieku *E.S.* un *R.T.* sniegto liecību patiesumu attiecībā uz to, ka ar apaviem, kuros atrasts durklis, cietumā staigā pieteicējs, jo pieteicējs cietumā atrodas jau ilgāku laiku, un atzīstams, ka personas, kuras uzrauga īpaši pakļautās personas ilgstoši, diendienā veicot amata pienākumus, var ievērot atsevišķas nianses – konkrētajā gadījumā – apavus, ar kuriem pieteicējs uzraudzībā dodas pastaigās. Tiesas ieskatā, nav būtiski konstatēt, pēc konkrēti kādām pazīmēm pieteicēja apavi atpazīti. Tiesa uzskata, ka ir iespējams, ieraugot konkrētu lietu, pie kam, ja uz to norāda, atcerēties tās saistību ar kādu konkrētu personu vai notikumu.

Arī pretrunas pieteicēja paša sniegtajos paskaidrojumos - 2011.gada 4.aprīļa iesniegumā Ieslodzījuma vietu pārvaldei norādot, ka par atrasto priekšmetu neko nav zinājis *(lietas 33.lapa),* bet pieteikumā tiesai norādot, ka uzasināto drāti pieteicējs bija redzējis, jo ar līdzīgu drāti kameras biedrs *A.O.* pelnīja pīpēt, remontējot citiem notiesātajiem apavus *(lietas 5.lapas otra puse),* norāda uz to, ka pieteicējs nav konsekvents savos paskaidrojumos, dod pamatu pieteicēja paskaidrojumiem kā pierādījumiem, attiecībā pret citiem lietā esošajiem pierādījumiem, piešķirt zemāku ticamību.

[11.1.2] Bez tam, lietā pat nav izšķirošas nozīmes tam, pieteicēja vai citas personas apavos durklis tika atrasts. Lietā ir konstatēta sakarība starp pieteicēja sniegto informāciju cietuma priekšniekam un pieteicēja cietuma kamerā atrasto duramo līdzekli, kas gan pats par sevi, gan kopsakarā ar pārējiem lietā esošajiem pierādījumiem, dod pamatu uzskatīt, ka durkli kamerā glabājis pieteicējs.

[12] Lietā nav strīda par to, ka kratīšanas laikā izņemtais priekšmets ir lietas materiālu 47.lapā redzamais durklis.

Lietā nav strīda par to, ka minētais attēlā redzamais priekšmets tika atrasts un izņemts pieteicēja kameras kratīšanas laikā.

Tā kā šāds priekšmets nav iekļauts Noteikumu Nr.423 1.pielikumā norādīto priekšmetu sarakstā un lietā nepastāv strīds par to, ka tādu ir aizliegts glabāt brīvības atņemšanas iestādē, tiesa atzīst, ka atbildētāja pamatoti ir atzinusi, ka glabājot paštaisīto durkli, pieteicējs ir pārkāpis Noteikumu Nr.423 45. punkta 45.3.apakšpunktā noteiktās prasības.

[13] Pieteicējs lūdzis tiesu lietas izskatīšanai izprasīt *A.O.* raksturojumu, iesniegumu cietuma priekšniekam, informāciju par to, cik reizes *A.O.* centies izdarīt pašnāvību un cik reizes no tām *A.O.* bijis vienā kamerā kopā ar pieteicēju, un lietiskos pierādījumus – durkli.

Tiesa izskatot lietu atzīst lietā esošo pierādījumu kopumu par pietiekamu nolēmuma taisīšanai, līdz ar to neuzskata par nepieciešamu iegūt papildus arī pieteicēja norādītos pierādījumus.

[14] Latvijas Sodu izpilde kodeksa 71.panta trešajā daļā noteikts, ka sods jāuzliek ne vēlāk par desmit dienām no pārkāpuma konstatēšanas dienas, bet, ja sakarā ar pārkāpumu ir izdarīta pārbaude, tad desmit dienu laikā no tās pabeigšanas dienas.

Minētā panta sestajā daļā noteikts, ka Latvijas Sodu izpildes kodeksa 70.panta pirmajā (..) daļā paredzētos sodus uzliek ar brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka rakstveida lēmumu, izņemot brīdinājumu, ko var paziņot mutvārdos.

No Ieslodzītās personas kratīšanas protokola *(lietas 40.lapa)* un kameru un telpu kratīšanas protokola *(lietas 39.lapa),* kuros norādīto apliecina *R.T.* un *E.S.* ziņojumos *(lietas 41.- 42.lapa)* un Ziņojumā par ieslodzītā disciplīnas pārkāpumu *(lietas 37.lapa)* norādītais, konstatējams, ka pārbaude, kurā tika atrasts pašizgatavotais durklis, tika veikta 2011.gada 29.martā, savukārt lēmumu par pieteicēja sodīšanu cietuma priekšnieks pieņēmis 2011.gada 30.martā.

Līdz ar to tiesa secina, ka soda piemērošanā pieteicējam ievērotas iepriekš norādīto tiesību normu prasības. Proti, sodu ar lēmumu uzlicis cietuma priekšnieks likumā noteiktajā termiņā.

[15] Latvijas Sodu izpilde kodeksa 71.panta pirmajā daļā noteikts, ka uzliekot sodu, ievēro, kādos apstākļos pārkāpums izdarīts, notiesātā uzvedību pirms pārkāpuma, agrāk uzlikto sodu skaitu un raksturu, kā arī viņa paskaidrojumus par pārkāpuma būtību. Uzliktajam sodam jāatbilst notiesātā izdarītā pārkāpuma smagumam un raksturam.

[15.1] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka viņš, ievērojot savu drošību, atteicies sniegt paskaidrojumu vienkāršam cietuma darbiniekam, norādot, ka runās ar atbildīgajām amatpersonām. Līdz ar to tiesa secina, ka pats pieteicējs nav izmantojis savas tiesības sniegt paskaidrojumu pirms lēmuma pieņemšanas.

[15.2] Pieticējs pieteikumā norāda, ka tad, kad ieradies disciplinārsoda piemērotājs ar mērķi uzrādīt lēmumu par piemēroto disciplinārsodu, pieteicējs pamanījis, ka paskaidrojumam paredzētajā sadaļā jau ierakstīts, ka pieteicējs atteicies sniegt paskaidrojumu.

Tiesa konstatē, ka sākotnējā lēmumā, vietā „Notiesātā paskaidrojums" pieteicējs ierakstījis *„Disciplinārsoda piemērotājs atteicās no manīmi pieņemti paskaidrojumu", par ko ziņojumā norādījis arī /ieslodzījuma vieta/* uzraudzības daļas inspektors *A.T.* ziņojumā cietuma priekšniekam *(lietas 43.lapa).*

Līdz ar to tiesa negūst apstiprinājumu pieteicēja norādītajam, ka tad, kad pieteicējs iepazīstināts ar lēmumu, ailē, kas paredzēta paskaidrojuma sniegšanai jau būtu bijusi atzīme par pieteicēja atteikšanos sniegt paskaidrojumu.

Lietā nav konstatējami arī nekādi citi pierādījumi tam, ka pieteicējam būtu bijusi liegta iespēja savu paskaidrojumu ierakstīt sākotnējā lēmumā tam paredzētajā vietā, liedzot pieteicējam tiesības sniegt paskaidrojumu.

[15.3] Bez tam, kā pamatoti norāda atbildētāja rakstveida paskaidrojumā, pieteicējs paskaidrojumu par pārkāpuma būtību rakstveidā varēja iesniegt arī jebkurā citā laikā. Šādu iespēju pieteicējs izmantojis vienīgi sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas stadijā savu paskaidrojumu norādot apstrīdēšanas iesniegumā.

[15.4] Tiesa, izvērtējot norādītos faktus kopsakarā, nekonstatē, ka būtu pieļauti procesuāli pārkāpumi pieteicēja viedokļa noskaidrošanā lietā.

Turklāt, izvērtējot pieteicēja argumentus, kas viņa ieskatā ir pamats Lēmuma atcelšanai, kopā ar pārējiem lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka pieteicēja sniegtie paskaidrojumi pēc satura nav tādi, kuri konkrētajā gadījumā būtu varējuši ietekmēt cietuma priekšnieka pieņemto lēmumu pēc būtības, ņemot vērā to, ka fakts, ka pieteicējs cietuma kamerā glabāja pašizgatavotu durkli, ir atzīstams par pierādītu ar tādiem pierādījumiem, kuru ticamību tiesai nav pamata apšaubīt.

Līdz ar to apstāklis, ka pieteicējs apzināti vai neapzināti nav izmantojis savas tiesības iestādē sniegt paskaidrojumu par pārkāpuma būtību sākotnējā lēmuma pieņemšanas stadijā, konkrētajā gadījumā pats par sevi nav uzskatāms par pieteicējam nelabvēlīgas sekas radošu.

[16] Latvijas Sodu izpilde kodeksa 70.panta pirmajā daļā noteikti sodu veidi, kādus var piemērot personām, kurām atņemta brīvība. Starp tiem kā otrais pēc skaita vieglākais sods paredzēts - rājiena izteikšana.

Pārvalde Lēmumā norādījusi, ka uzskata, ka */ieslodzījuma vieta/* administrācija ir izvērtējusi kādos apstākļos pārkāpums izdarīts, iesniedzēja uzvedību pirms pārkāpuma, agrāk uzlikto sodu skaitu – to, ka pieteicējs iepriekš 41 reizi pārkāpis iekšējās kārtības noteikumus, pēdējais no tiem 2011.gada 11.janvārī, kad pieticējs neizturējās saudzīgi pret brīvības atņemšanas iestādes īpašumu, tīši to sabojājot, kā arī atteicās izpildīt brīvības atņemšanas iestādes darbinieku likumīgās prasības – izteikts rājiens) un raksturu, piemērojusi izdarītā pārkāpuma smagumam un raksturam atbilstošu disciplinārsodu, kas saskaņā ar Latvijas Sodu izpilde kodeksa 70.panta pirmo daļu ir viens no vieglākajiem.

Tiesa uzskata, ka lietderības apsvērumus par piemērojamo sodu par izdarīto pārkāpumu atbildētāja pieteicējam izdarījusi pareizi un atbilstoši lietā konstatētajiem apstākļiem un no tiem izrietošajiem pierādījumiem, tostarp, par pieteicēja iepriekš pieļautajiem disciplīnas pārkāpumiem, ko pamato lietas materiālos esošais pieteicēja raksturojums *(lietas 45.lapa).*

[17] Ņemot vērā visu spriedumā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir pamatots, savukārt pieteikums par tā atzīšanu par prettiesisku ir noraidāms.

[18] APL 126.panta trešajā daļā noteikts - ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Šādos gadījumos tiesa pieteicēja pienākumu samaksāt valsts nodevu attiecīgajā apmērā norāda sprieduma rezolutīvajā daļā. Ja pieteicējs triju mēnešu laikā neiesniedz tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu, tiesa sprieduma norakstu nosūta tiesu izpildītājam izpildei. (..)

Tiesa konstatē, ka ar tiesneses 2011.gada 6.jūnija lēmumu pieteicējs atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu tiesā *(lietas 3.- 4.lapa).*

Tā kā pieteikums noraidīts, pieteicējam nosakāms pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā – Ls 20 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.- 251.pantu, 126.panta trešo daļu, Latvijas Sodu izpildes kodeksa 45.pantu, Latvijas Sodu izpildes kodeksa 71.panta piekto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *J.M.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2011.gada 9.maija lēmuma Nr.1/17-M/1645 atzīšanu par prettiesisku.

J.M. uzdot atmaksāt Latvijas Republikai valsts nodevu Ls 20.- apmērā.

Valsts nodeva atmaksājama, norādot šādus rekvizītus:
Saņēmējs: Valsts kase;
Reģ. Nr. 90000050138;
Konta Nr. LV87TREL1060190911400;
Saņēmēja iestāde: Valsts kase;
BIC kods TRELLV22;
Mērķis: Nodeva par darbības veikšanu Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese (personiskais paraksts) S.Sērdiene

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese _____ S.Sērdiene
Liepājā 2012.gada 21.martā.